

студентам самостійно і з бажанням отримувати знання з різних джерел, навчитись користуватися цими знаннями для вирішення нових пізнавальних і практичних завдань, а також розвивати свої дослідницькі вміння та аналітичне мислення.

УДК 378.1

Лариса Данильченко, Марія Сіправська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З МЕТОЮ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ КОМПОНЕНТІВ НАВЧАЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Larysa Danylchenko, Mariia Sipravska

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University, Ukraine

FEATURES OF THE EDUCATIONAL PROCESS FOR FOREIGN STUDENTS WITH THE PURPOSE OF EFFECTIVE USING THE COMPONENTS OF THE STUDING SYSTEM

Іноземні студенти, які навчаються в ТНУ ім. І. Пулюя, є представниками різних етнічних груп і культур, мають національно-психологічні та індивідуальні особливості, неоднаковий рівень базової підготовки. Це зумовлює специфіку процесу навчання і визначає актуальність вирішення проблеми соціально-психологічної адаптації в цілому і адаптації до навчального процесу зокрема, тобто формування стійкої системи відносин до всіх компонентів навчальної системи, що забезпечує адекватну поведінку іноземних студентів і сприяє досягненню цілей вищої освіти [1].

В процесі навчання на початковому етапі іноземні студенти відчують навчально-пізнавальні труднощі, викликані різними чинниками, передусім:

- мовним бар'єром;
- подоланням відмінностей в системах освіти;
- новими вимогами в системі контролю знань;
- організацією навчального процесу, відмінного від форми і методів організації у своїх країнах;
- формуванням навичок самостійної роботи;
- інформаційною насиченістю навчальних занять;
- комунікативними труднощами в процесі міжособистісного спілкування всередині багатонаціональної групи, спілкування з викладачами та співробітниками університету.

Все це є природною перешкодою для досягнення цілей навчання.

Мета навчання реалізуються у вигляді завдань навчання. Так, завдання навчання на початкових курсах полягає в підготовці іноземних студентів до вивчення в подальшому профілюючих технічних дисциплін. Виконання цього завдання передбачає приведення в систему знань, отриманих іноземними студентами на батьківщині; заповнення наявних прогалин в освіті, зумовлених різним рівнем базової підготовки; ознайомлення зі змістом предметів як засобу отримання наукової інформації в обсязі, що забезпечує вільне сприйняття і розуміння лекцій, текстів підручників, навчальних посібників; створення теоретичної бази освіти майбутнього інженера.

Як відомо, навчання визначається як процес, що включає два взаємопов'язаних види діяльності [2]:

- викладання - організація навчальної праці студентів, формування у них мотивації і досвіду пізнавальної діяльності, планомірна і систематична передача змісту освіти;
- навчання - засвоєння студентами змісту освіти та досвіду навчально-пізнавальної діяльності.

Сполучною ланкою між ними служить зміст освіти, який опосередковує спільну діяльність студентів і викладачів. Для іноземних студентів, які навчаються за спеціально розробленими програмами, на кафедрі інжинірингу машинобудівних технологій створено навчально-методичні комплекси з дисциплін, які викладаються. Важливою складовою частиною таких комплексів є навчальна програма, складена відповідно за модульним підходом до формування змісту навчання з урахуванням майбутньої професійної орієнтації студентів; календарно-тематичний план із зазначенням годин, відведених на вивчення кожної теми; перелік практичних і лабораторних робіт з методичними вказівками; контрольні завдання до кожного модуля і питання до іспиту.

Навчальні програми з профілюючих предметів охоплюють матеріали курсів з поступовим переходом від загальних понять до навчальних матеріалів для поглибленого вивчення технічних дисциплін для тих студентів, які відчувають інтерес і проявляють відповідні здібності.

Включення в курси дисциплін теоретичних і практичних завдань у вигляді прикладів, задач і спеціалізованих навчальних текстів, аналіз яких вимагає залучення і використання фундаментальних понять і закономірностей, сприяють розумінню значимості інженерних предметів, активізації пізнавальних інтересів студентів, осмисленості та якості засвоєння знань.

Складовою частиною навчально-методичних комплексів є навчальні посібники з усіх дисциплін і відповідні їм тестові завдання для іноземних студентів, розроблені викладачами кафедри. До текстів посібників додаються: список основних термінів, контрольні запитання та завдання для самоперевірки, приклади розв'язання задач і завдання для самостійного рішення.

Однією з актуальних дидактичних проблем є перевірка знань, умінь і навичок студентів, яка передбачає визначення рівня засвоєння учбового матеріалу всією навчальною групою і кожним студентом. Предметний зміст майбутньої професійної діяльності інженера моделюється за допомогою всієї системи дидактичних форм, методів і засобів, що застосовуються при комплексному навчанні [1], що дозволяє:

– сформулювати уявлення про роль наукових знань для майбутньої професії;

- створити стійку мотивацію;
- стимулювати пізнавальну діяльність студентів;
- впливати на розвиток логічного мислення і професійної діяльності;
- виховувати активну особистість з творчим ставленням до освіти;
- адаптувати процес навчання іноземних студентів.

Викладачі кафедри інжинірингу машинобудівних технологій постійно коригують навчальні календарно-тематичні плани та робочі програми, обсяг і зміст навчального матеріалу, форми, методи й технології навчання, тобто інтенсифікують навчальний процес з урахуванням терміну викладання кожного предмету для конкретної групи. Інтенсифікація процесу навчання з використанням сучасних інформаційно-освітніх технологій приводить до актуалізації проблеми адаптації. Досвід нашої роботи показує, що надмірна інтенсифікація на початковому етапі може привести до того, що студенти засвоюють досліджуваній матеріал формально, не опанувавши ним по суті, або в результаті перевантаженості одержуваної інформації практично можуть втратити інтерес до досліджуваної дисципліни.

Однією з необхідних умов для отримання твердих знань є наявність достатнього часу для того, щоб студент мав можливість обміркувати і засвоїти отриману інформацію. Результат навчання оцінюється не лише кількістю інформації, що надається, але й якістю її засвоєння, умінням її використовувати і розвитком здібностей студента до подальшої самостійної творчості.

У сучасних умовах викладання велика роль відводиться самостійній роботі студентів, при цьому вони самі повинні усвідомити її необхідність для успішного освоєння навчальної програми. Здатність самостійно працювати з навчальними матеріалами є одним з найважливіших умінь, придбаних іноземними випускниками нашої кафедри. Досвід викладання на кафедрі інжинірингу машинобудівних технологій показує, що організована на належному дидактичному рівні систематична самостійна робота іноземних студентів сприяє підвищенню якості та міцності засвоєння ними знань, розвиває пізнавальні процеси, розумову і практичну діяльність, активізує увагу і технічну творчість.

Список використаних джерел.

1. Пилипець М., Данильченко Л. Чинники впливу на навчання іноземних студентів інженерним дисциплінам / Збірник тез доповідей IV міжнародної

науково-методичної конференції «Актуальні питання організації навчання іноземних студентів в Україні» 2-4 травня 2018 р. - Тернопіль: Вид-во ТНТУ, 2018. - Ст. 102-105.

2. Данильченко Л., Радик Д. Педагогічні аспекти академічної адаптації іноземних студентів до навчання в українських вузах / Збірник тез доповідей IV міжнародної науково-методичної конференції «Актуальні питання організації навчання іноземних студентів в Україні» 2-4 травня 2018 р. - Тернопіль: Вид-во ТНТУ, 2018. - Ст. 116-119.

УДК 378.1

Володимир Шанайда

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Volodymyr Shanaida

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGIES FOR DISTANCE LEARNING OF STUDENTS

Світове товариство за останній рік стикнулося з великою кількістю викликів, які докорінно змінюють як життя індивідуума зокрема, так і суспільства в цілому. Особливо відчутними були зміни в освітньому просторі. Тисячі ЗВО були змушені вносити корективи в організацію та механізми реалізації навчального процесу в умовах адаптивного карантину. Особливо актуальними стали проблеми, які доводилося вирішувати університетам і в попередні роки [1] щодо виконання програми академічної мобільності та договорів про навчання студентів за схемою подвійних дипломів; розвитку особливих стратегій щодо формування нових підходів з актуалізації діяльності як власне університетів, так і цілих освітніх регіональних комплексів [2, 3]. На сьогоднішній день можна спостерігати організовані конгломерати, які об'єднують до десятка університетів із спільними підходами до реалізації навчального процесу, обрання певного виду програмного забезпечення та інформаційних технологій для формування фахівця конкурентоздатного на світовому ринку праці [4, 5]

Умови адаптивного карантину створили нові проблемні моменти і перш за все – це зміна умов комунікації між студентами та викладачами. Освітній простір проводив активний пошук програмної платформи для якісного забезпечення процесу навчання. Серед основних вимог – це здатність